19.04.2022

Kirkkohallitus - Täysistunto

Kirkkohallituksen täysistunto / Kyrkostyrelsens plenum

Kokousaika/Tid	19.04.2022 klo 10:15	
Kokouspaikka/Plats	Mikael	
Jäsenet/Medlemmar	Tapio Luoma (puh.joht./ordf.)	
	Åsa A. Westerlund	
	Mari Leppänen	etäyhteys/på distans
	Seppo Häkkinen	
	Pekka Heikkilä	
	Kalle Mäki	
	Elina Kemppainen	
	Vuokko Vänskä	
	Matti Ketonen	51–55, 57–76 §
	Pirjo Sariola	51–73, 75, 76 §
	Tarja Kantola	etäyhteys/på distans
	Heikki Sorvari	51–67 § etäyhteys/på distans
	Monica Heikel-Nyberg	
	Jukka Pakarinen	poissa/frånvarande
Viranhaltijat/Tjänsteinnehavare		
	Pekka Huokuna	poissa/frånvarande
	Pirjo Pihlaja	
	Kimmo Kääriäinen	
	Anna Kaarina Piepponen	
	Petri Määttä	
	Juha Tuohimäki	
	Eeva-Kaisa Heikura	
	Anneli Vartiainen	
	Asta Virtaniemi (siht./sekr.)	
	Mauri Vihko	53 §
	Jorma Nurkkala	60, 61 §
	Johanna Simpanen	64, 65 §
	Ilkka Sipiläinen	66 §
	Edla Mäkelä	67–76 §

Pöytäkirjan vakuudeksi/In fidem
Kirkkohallitus - Täysistunto

19.04.2022 Tarkastanut/Justerat

Asta Virtaniemi

Elina Kemppainen

§ 67 Sääksmäen seurakunnan Valkeakosken kirkon purkaminen ja päätökseen liittyvä valitus

Diaarinumero DKIR/456/03.03.02/2018

Esittelijä yliarkkitehti Edla Mäkelä

Perustelut Sääksmäen seurakunnan kirkkovaltuusto teki kokouksessaan 15.3.2018 § 5 päätöksen Valkeakosken kirkon purkamisesta ja sen tontin asettamisesta myyntiin. Ulla Karppila ja Arto Saarinen valittivat päätöksestä kirkkohallitukseen. Kirkkohallituksen täysistunto käsitteli valituksen ja alistusasian 23.10.2018, jolloin se päätti hylätä valituksen ja vahvistaa kirkkovaltuuston päätöksen. Päätöksellään 16.6.2020 Helsingin hallinto-oikeus osittain jätti tutkimatta ja osittain hylkäsi Karppilan ja Saarisen asiasta tekemän valituksen.

Päätöksellään 9.12.2021 Korkein hallinto-oikeus myönsi valittajille valitusluvan ja tutki asian. Päätöksen mukaan muutoksenhakijoille olisi tullut varata tilaisuus antaa vastaselitys sekä tuomiokapitulin että seurakunnan antamista lausunnoista hallintolainkäyttölain 34 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Asian käsittelyssä kirkkohallituksessa on tältä osin tapahtunut kuulemista koskeva virhe. Korkein hallinto-oikeus on kumonnut hallinto-oikeuden ja kirkkohallituksen päätökset ja palauttanut asian kirkkohallitukselle uudelleen käsiteltäväksi.

Kirkkohallitus on pyytänyt Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulia varaamaan valittajille mahdollisuuden vastaselityksen antamiseen ja samalla varannut tuomiokapitulille mahdollisuuden lausunnon antamiseen, kun tarvittavat selvitykset ovat koossa. Valittajat Ulla Karppila ja Arto Saarinen antoivat 14.2.2022 päivätyn vastaselityksen asiassa. Tuomiokapituli ei antanut lausuntoa.

ASIA

Sääksmäen seurakunnan kirkkovaltuusto päätti 15.3.2018 § 5, että Valkeakosken kirkko puretaan ja että tontti pannaan myyntiin. Kirkkovaltuuston pöytäkirjan mukaan asian valmistelu on edennyt seuraavasti:

Kirkkoneuvostossa 6.9.2017 esiteltiin A-Insinöörit Suunnittelu Oy:n 31.8.2017 valmistuneita kuntoraportteja: Kevennetty kuntoarvio, Ulkorakenteiden kuntotutkimus ja Asbesti- ja haitta-ainekartoitus. Kirkkoneuvosto päätti antaa kiinteistö- ja hautaustoimen työryhmän tehtäväksi selvittää korjauksen kokonaiskustannukset myös siten, että kirkon toiminnallisuutta kehitetään ja käyttöä monipuolistetaan sekä täydentää työryhmää tarpeelliseksi katsomillaan asiantuntijoilla.

Kirkkoneuvosto 2.11.2017 hyväksyi edullisimman tarjouksen Insinööritoimisto Taloinsinöörit Oy:ltä hankesuunnittelun toteuttajaksi.

Kiinteistö- ja hautaustoimen työryhmä käsitteli asian kokouksessaan 23.1.2018. Käsittelyn lähtökohtana oli Insinööritoimisto Taloinsinöörit Oy:n 9.1.2018 valmistunut hankesuunnitelma, jonka pohjana oli käytetty A-Insinöörit Oy:n 30.8.2017 laatimaa kuntokartoitusta, ulkorakenteiden kuntotutkimusta ja haitta-ainetutkimusta. Hankesuunnitelman kokonaiskustannusarvio kirkon peruskorjaukselle, joka sisältäisi lämpötalouden parantamiseen tähtäävät korjaukset, oli noin 4,9 miljoonaa euroa. Lisäksi kokouksessa oli esillä 450 000 euron ennakkotarjous kirkon purkamisesta, tilannekatsaus Valkeakosken kirkon nykyiseen käyttöön, seurakunnan muiden kirkkojen käyttöön sekä strategiseen linjaukseen ja seurakunnan taloudelliseen tilanteeseen. Kiinteistö- ja hautaustoimen työryhmä päätyi yksimielisesti esittämään kirkkoneuvostolle kirkon purkamista ja tontin myymistä.

Kirkkoneuvoston kokouksessa 22.2.2018 isännöitsijän päätösehdotuksena asiassa oli, että kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi kiinteistö- ja hautaustoimen työryhmän esityksen ja päättää esittää kirkkovaltuustolle Valkeakosken kirkon purkamista ja tontin asettamista myyntiin. Kirkkoneuvosto pyytää Valkeakosken kaupungin rakennusvalvonnalta, asian valmisteluna, lausunnon kirkon purkamisesta. Käsittelyssä syntyneen keskustelun aikana Ulla Karppila esitti asian jättämistä pöydälle. Esitystä ei kannatettu. Kirkkoneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen. Ulla Karppila jätti päätökseen eriävän mielipiteensä.

Sääksmäen seurakunnan kirkkovaltuuston 15.3.2018 käsitellessä asiaa Ulla Karppila esitti, että kirkkoa ei pureta eikä tonttia aseteta myyntiin. Äänestyksessä kirkkoneuvoston esitys kirkon purkamisesta ja tontin

asettamisesta myyntiin sai 22 ääntä ja Ulla Karppilan ehdotus sai 3 ääntä. Kaksi jäsentä äänesti tyhjää. Kirkkovaltuusto päätti, että Valkeakosken kirkko puretaan ja tontti asetetaan myyntiin. Päätös on alistettu kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

Valitus

Ulla Karppila ja Arto Saarinen tekivät 10.4.2018 päivätyllä kirjeellä kirkkohallitukselle osoitetun kirkollisvalituksen Sääksmäen seurakunnan kirkkovaltuuston 15.3.2018 § 5 päätöksestä, joka koskee Valkeakosken kirkon purkamista ja tontin myyntiin asettamista.

ASIAN AIEMMAT KÄSITTELYVAIHEET

Kirkkohallituksen lausuntopyynnöt valituksesta

Kirkkohallituksen yliarkkitehti Antti Pihkala pyysi Tampereen tuomiokapitulia hankkimaan valituksen johdosta Sääksmäen seurakunnan lausunnon ja tarvittaessa valittajan vastaselityksen sekä antamaan oman lausuntonsa asiasta.

Sääksmäen seurakunnan kirkkoneuvosto antoi 24.5.2018 § 86 lausuntonsa valituksen johdosta ja esitti, että Kirkkohallitus hylkää valituksen.

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli antoi 13.6.2018 § 241 oman lausuntonsa, jonka mukaan vastaselitystä ei tarvitse valittajilta pyytää.

Kirkkohallituksen pyynnöstä Pirkanmaan maakuntamuseo antoi lausuntonsa 19.9.2018 Valkeakosken kirkon kulttuurihistoriallisesta arvosta.

Kirkkohallituksen päätös

Kirkkohallituksen täysistunto hylkäsi päätöksellään 23.10.2018 § 137 Saarisen ja Karppilan 10.4.2018 tekemän valituksen kirkkohallitukseen kirkkovaltuuston päätöksestä ja vahvisti alistetun kirkkovaltuuston päätöksen. Päätöksen perusteluina esitettiin, että seurakunnan kiinteistömenot ovat olleet 31–36 % käyttötalousmenoista vuosina 2015–2017, vaikka merkittäviä rakennusinvestointeja ei ole tehty. Suurin osa käyttötalousmenoista koostui kiinteistöjen ylläpidosta ja lämmityskuluista. Valtakunnallisesti keskiarvo kiinteistömenoissa on 24–25 %. Valkeakosken kirkkoa ei ole suojeltu

kirkkolailla eikä asemakaavalla. Kirkkohallituksen mielestä kirkkojen suojelun tulisi tapahtua kirkkolain mukaisella menettelyllä, silloin kun se on perusteltua. Kirkkolain 14 luvun 7 §:n mukaan seurakuntaa ei voida velvoittaa sellaisiin suojelutoimiin, joista aiheutuu sille kohtuuttomat kustannukset rakennuksen hoidossa ja kunnostamisessa. Kirkon rakentamisesta ei ollut kulunut 50 vuotta, joten seurakunnan ei ole tarvinnut pyytää asiasta kirkkolain 14 luvun 5 a §:n mukaista Museoviraston lausuntoa.

Käsittelyn aikana jäsen Ketonen ehdotti asian pöydällepanoa ja ehdotusta kannatettiin. Esittelijän ehdotus sai seitsemän ääntä ja asian pöydällepano sai viisi ääntä. Arkkipiispa totesi, että äänestyksessä tuli hyväksytyksi esittelijän ehdotus.

Valitus Helsingin hallinto-oikeuteen

Valittajien asianhoitaja Arto Elo lähetti 22.11.2018 valituksen kirkkohallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksen perusteluissa on mainittu, että Sääksmäen seurakunnassa päätöksen tekijät eivät ole ymmärtäneet eroa rakennuksen uudistus- ja korjausinvestoinnin välillä. Seurakunnan johto on tehnyt periaatepäätöksen purkamisesta jo aikaisemmin ja valmistelutyö on tähdännyt purkupäätöksen lopulliseen hyväksymiseen. Kirkkohallituksen päätöksen osalta valituksen perusteluissa on mainittu, että päätöksen esittelijä yliarkkitehti Pihkala on esittänyt useita vääriä tai harhaanjohtavia väitteitä ja lisännyt joitakin uusia perusteita kirkkovaltuuston päätösperusteisiin. Lisäksi valituksen perusteluina on esitetty, että kirkkovaltuustolle ei annettu kaikkea tarpeellista tietoa, seurakunnan taholta on yritetty estää nimiadressin keräystä Kirkon säilyttämisen puolesta eikä seurakunta ole antanut arvoa Valkeakoski-Seuran organisoimalle kansalaiskeräykselle. Lisäksi on mainittu, että äskeisissä seurakuntavaaleissa kirkon säilyttäjät saivat äänivyöryn. Perustelun liitteenä on toimitettu 21-kohtainen liiteluettelo.

Kirkkohallituksen lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle

Kirkkohallitus antoi Helsingin hallinto-oikeudelle lausunnon 26.2.2019 § 20. Kirkkohallituksen näkemyksen mukaan valituksessa esiin tuodut perusteet liittyvät päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen, josta ei voi tässä vaiheessa enää valittaa. Lisäksi valituksessa tuodaan esiin useita Sääksmäen

seurakunnan päätöksentekomenettelyyn ja päätöksenteon pohjana olleisiin selvityksiin liittyviä perusteita ja väitteitä, joita valittajat eivät ole esittäneet valituksen ensiasteena tutkineelle kirkkohallitukselle. Valittajien olisi tullut esittää nämä perusteet kirkkohallitukselle kirkkolain 24 luvun 4 §:n 4 momentin mukaisesti ennen alistettavan päätöksen valitusajan päättymistä. Kirkkohallitus katsoi, että hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa tutkia valitusta niiden perusteiden osalta, joita ei ole esitetty alistettavan päätöksen ja siitä tehdyn valituksen ensiasteena tutkineelle ja ratkaisseelle kirkkohallitukselle.

Hallintolainkäyttölain 54 §:n mukaan päätöksestä on käytävä ilmi muun muassa selostus asiassa annetuista selvityksistä. Tämän vuoksi kirkkohallituksen päätöksen ao. kohdassa on selostettu Sääksmäen seurakunnan kirkkoneuvoston ja Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin lausunnoissa esiin tuotuja seikkoja. Mitä tulee valittajien viittaamaan vastaselitykseen ja sitä koskevaan menettelyyn, Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli on käsitellyt asiaa 13.6.2018 istunnossaan ja tuolloin katsonut, ettei kirkkoneuvoston lausunto anna aihetta pyytää vastaselitystä valittajilta. Hallintolainkäyttölain 34 §:n mukaan kuuleminen voidaan jättää suorittamatta, jos se on ilmeisen tarpeetonta.

Valittajat ovat esittäneet, että kirkkohallituksen päätöksen perustelut -osassa olisi useita vääriä tai harhaanjohtavia väitteitä. Nämä väitteet liittyvät kuitenkin asian käsittelyyn seurakunnassa ja asiasta seurakuntatasolla käytyyn keskusteluun ja tiedottamiseen.

Kirkon purkamisesta seurakuntatasolla päätettäessä ja tehtyä päätöstä kirkkohallituksessa vahvistettaessa asian lainmukaisuus tutkitaan kirkkolain säännösten kannalta. Rakennusvalvontaviranomainen voi tutkia maankäyttö- ja rakennuslain mukaisuuden myöhemmin käsitellessään kirkkorakennuksen purkamislupaa.

Kirkkohallitus ei ottanut kantaa väitteisiin päätöksen tarkoituksenmukaisuudesta, koska kirkollisvalitus voidaan kirkkolain 24 luvun 4 §:n nojalla tehdä vain laillisuusperusteella.

Edellä mainituilla perusteilla Kirkkohallitus esitti Helsingin hallinto-oikeudelle, että valitus hylättäisiin perusteettomana.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös

Helsingin hallinto-oikeus jätti osin tutkimatta ja muutoin hylkäsi valituksen päätöksellään 16.6.2020.

Päätöksellään hallinto-oikeus hylkäsi valittajien katselmuksen ja suullisen käsittelyn toimittamista koskevat vaatimukset. Perusteena todettiin, että suullista käsittelyä ei sovelleta, koska asianosaisasema perustuu yhteisön jäsenyyteen.

Valituslupa korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Valittajat jättivät valituslupahakemuksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle 13.7.2020. Lisäselvityksenä valittajien 28.1.2021 toimittamassa sähköpostissa on esitetty aikaisemmin toimitetussa muistiossa esitetyt ajatukset tiivistettynä kolmeen kohtaan. 1) Purettavaksi joutuvassa seurakuntatalossa olevia toimitiloja korvaavat tilat voidaan rakentaa korjattavan kirkon yhteyteen 2) Kirkko voidaan korjata pelkkää kirkollista toimintaa laajemmaksi kulttuurikeskukseksi 3) Kulttuurikeskus tulisi osaksi Tampereen kaupungin ja lähikuntien Euroopan kulttuuripääkaupunki-hanketta. Lisäksi liitteenä on toimitettu Valkeakosken kirkosta kaupungin kulttuurikeskus muistio no. 4, jonka mukaan osallistujiksi hankkeeseen on pyydetty mm. Valkeakosken kaupunkia, Sääksmäen seurakuntaa sekä useita kulttuurialan paikallisjärjestöjä. Muistion mukaan vt. kaupunginjohtaja ja kulttuuritoimen johtaja ovat suhtautuneet ehdotuksiin myönteisesti.

Kirkkohallituksen selitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Kirkkohallitus antoi 27.8.2021 selityksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle, jossa se katsoi, ettei asiassa ollut perusteita valitusluvan myöntämiselle. Jos korkein hallinto-oikeus myöntäisi valitusluvan kirkkohallitus esitti ensisijaisesti, että valitus jätettäisiin tutkimatta ja toissijaisesti, että valitus hylättäisiin perusteettomana.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös

Korkein hallinto-oikeus antoi päätöksensä 9.12.2021. Päätöksen mukaan muutoksenhakijoille olisi tullut varata tilaisuus antaa vastaselitys sekä tuomiokapitulin että seurakunnan antamista lausunnoista hallintolainkäyttölain 34 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Asian käsittelyssä

kirkkohallituksessa on tältä osin menetelty virheellisesti ja kirkkohallituksen päätöstä rasittaa siten asianosaisen kuulemista koskeva virhe.

Valitettaessa kirkkovaltuuston päätöksestä kirkkohallitukselle valitusperusteita ei ole rajoitettu vain laillisuusperusteisiin. Merkittävä osa muutoksenhakijoiden kirkkohallituksessa esittämistä valitusperusteista on liittynyt alistettavan päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen. Kirkkohallituksella on esillä olevassa kirkon purkamista koskevassa asiassa laaja harkintavalta. Kuulemisvirheen johdosta sillä ei kuitenkaan ole ollut käytettävissään muutoksenhakijoiden mahdollisia lisänäkökohtia, millä on saattanut olla vaikutusta sen harkintavallan käyttöön.

Kirkkohallituksen päätöksestä ei kirkkolain 24 luvun 4 §:n 3 momentti huomioon ottaen ole voinut enää valittaa edelleen hallinto-oikeuteen alistettavan päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla. Kuulemisessa kirkkohallituksessa tapahtunut virhe on voinut vaikuttaa alistettavan päätöksen tarkoituksenmukaisuutta koskevaan harkintaan. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei ole kuulunut tutkia kirkkohallituksen päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyviä valitusperusteita, eikä hallinto-oikeus siten olisi voinut kumota kirkkohallituksen päätöstä perusteilla, jotka koskevat päätöksen tarkoituksenmukaisuutta. Tämän vuoksi asiassa ei ole merkitystä sillä, että muutoksenhakijat ovat voineet lausua edellä mainittujen lausuntojen sisällöstä hallinto-oikeudessa, koska tarkoituksenmukaisuuteen liittyvät valitusperusteet eivät enää ole voineet tulla hallinto-oikeuden arvioitaviksi, eikä näihin perusteisiin liittyvillä lausumilla ole siten voinut enää olla vaikutusta asian lopputulokseen. Hallinto-oikeuden olisi tullut kumota kirkkohallituksen päätös virheellisessä järjestyksessä syntyneenä. Koska kirkkohallituksen päätös on kuulemisvirheen vuoksi syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätös on edellä mainituilla perusteilla kumottava. Muutoksenhakijoiden valitukset on käsiteltävä kirkkohallituksessa uudelleen, minkä vuoksi asia on palautettava sille uudelleen käsiteltäväksi.

ASIAN UUDELLEEN KÄSITTELY KIRKKOHALLITUKSESSA

VALITUS

Ulla Karppila ja Arto Saarinen ovat valittaneet päätöksestä 10.4.2018 kirkkohallitukseen. He vaativat päätöstä kumottavaksi ja asian ottamista

uudelleen valmisteluun ja että Valkeakosken kirkkoa ei pureta. Valituksen perusteluna on esitetty seuraavat asiat:

”Valkeakosken kirkko on arkkitehti Veikko Larkaksen suunnittelema kaunis ja arvokas kirkko, johon mahtuu 1000 henkilöä. Larkas on suunnitellut 14 kirkkoa. Tämä jäi hänen viimeisekseen ja valmistui v. 1969. Kirkko on osa Valkeakosken kulttuuriperintöä.

Valkeakosken 18 000 asukkaan taajama tarvitsee ison kirkon. Sitä ei korvaa Kappelikirkko, johon mahtuu vain 200 henkilöä. Se on liian pieni moniin tilaisuuksiin. Konfirmaatiomessut on viime vuosina pidetty Sääksmäen kirkossa. Niissä on noin 500 henkilöä eivätkä kaikki mahdu kirkkoon, vaan osallistujien määrää pitää rajoittaa. Valkeakosken kirkkoon kaikki halukkaat mahtuisivat hyvin.

Valkeakosken kirkossa on vuosittain järjestetty useita konserttitilaisuuksia ja urkukonsertteja. Niissä osallistujia on ollut useita satoja enimmillään jopa 800 henkilöä. Tällaisia tilaisuuksia ei enää kirkon purkamisen jälkeen voida järjestää. Kirkossa on erittäin hyvät Kangasalan Urkutehtaan rakentamat 39 äänikertaiset urut. Sääksmäen ja Metsäkansan kirkot ovat n 12 km päässä kaupungin keskustasta. Keskustassa on paljon yhden hengen talouksia eikä kaikilla ole omaa autoa ja julkinen liikenne ei palvele kirkkomatkoilla.

Kirkko ei ole huonossa kunnossa eikä varsinkaan purkukunnossa. Se on vain vanhentunut normaalisti. Kirkko on korjattavissa kohtuullisemmin kustannuksin. Korjaukset ovat tehtävissä vaiheittain 10 vuoden aikana 1-2 miljoonalla eurolla, korjaamalla pahimmat korjaamatta jättämisen laiminlyönnit ja jatkamalla vaiheittaista korjaamista sen jälkeen toiset 10 vuotta pienempien laiminlyöntien parissa. Tämä ei vaaranna seurakunnan taloutta.

Asian valmistelussa ei ole tehty vertailua A-insinöörien laatiman kuntoraportin ja Taloinsinöörien laatiman hankesuunnitelman välillä, vaan laskelmissa on huomattavia eroja. Valmisteluissa ei myöskään ole esitetty kirkon purkamiselle vaihtoehtoisia toimenpiteitä.

Päätösesitys kirkon purkamisesta on tehty nopean korjauksen ylimitoitetun tavoitetason kustannusarvion perusteella. Se perustuu pelkästään Taloinsinöörien 4,9 miljoonan euron kustannusarvioon, joka pohjautuu ajatukseen, että kirkko korjataan kerralla nykymääräysten mukaiseen

kuntoon. Tämä on aivan kohtuuton vaatimus 50 vuoden ikäiselle rakennukselle.”

Valituksen mukaan Sääksmäen seurakunta ei voi hoitaa tehtäväänsä tyydyttävällä tavalla ilman nykyisenkaltaista ja sijainniltaan vastaavaa kirkkorakennusta.

LAUSUNNOT

Sääksmäen seurakunnan kirkkoneuvosto

Sääksmäen seurakunnan kirkkoneuvosto on kokouksessaan 24.5.2018 § 86 antanut lausuntonsa valituksen johdosta. Kirkkoneuvosto esittää, että Kirkkohallitus hylkää Valkeakosken kirkon purkua ja tontin myyntiinasettamista koskevasta päätöksestä tehdyn valituksen.

Kirkkoneuvoston lausunnossa viitataan hankkeen pitkäaikaiseen, noin viiden vuoden aikana tehtyyn valmistelutyöhön. Valmistelussa on otettu huomioon ja selvitetty Valkeakosken kirkon tulevaisuuden visioita. Kiinteistötyöryhmän (väliraportti 23.10.2013) mukaan näitä ovat mm. kirkon yhteiskäyttö, kirkon peruskorjaus minimimallilla, kirkon peruskorjaus, kirkon hoitamatta jättäminen ja kirkon myyminen. Kirkon mahdollisia muita käyttötarkoituksia ei ole löytynyt. Selvityksissä on käynyt ilmi, että kirkon korjaaminen tulee varsin kalliiksi ja vie suhteettoman paljon taloudellisia voimavaroja.

Valkeakosken kirkon purkamisen jälkeen seurakunnalle jää kolme kirkkoa, joihin kaikkiin liittyy myös hautausmaa. Seurakunnan talous tiukkenee jatkuvasti ja siksi on tehtävä linjauksia seurakunnan toiminnan turvaamiseksi. Strategiassa (”Tienviitat 2022”) on linjattu, että ihmiset ovat seiniä tärkeämmät, jonka vuoksi tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan. Purkupäätös on nähtävä strategisena linjanvalintana. Valkeakosken kirkko ei tulevaisuudessa ole seurakunnan toiminnan kannalta välttämätön kiinteistö.

Ulkopuolisilta asiantuntijoilta on tilattu sekä välttämättä korjausta vaativien toimenpiteiden selvitys (A-Insinöörit Oy 2017) että realistinen hankesuunnitelma järkevästä ja tarpeellisesta korjaamisesta (Taloinsinöörit Oy 2018). Hankesuunnitelmaan ei sisältynyt kirkon varustetason nostamiseen tähtääviä toimia.

Kirkkoneuvosto toteaa, että valituksessa ei oteta huomioon seurakunnan hyväksymää strategiaa, Tienviitat 2022. Seurakunnan, jolla on erittäin raskas kiinteistötaakka, on turvattava toimintansa edellytykset priorisoimalla asioita. Seurakunta haluaa keskittyä olennaiseen. Kiinteistökustannuksia on leikattava. Kiinteistöt palvelevat toimintaa, ei päinvastoin.

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli on antanut asiasta lausunnon 13.6.2018 § 241. Tuomiokapituli katsoo, ettei lausunnossa esitetty anna aihetta pyytää valittajilta vastaselitystä.

Tuomiokapituli toteaa lausuntonaan valituksen johdosta mm. seuraavaa:

Tuomiokapituli katsoo, että Ulla Karppilan ja Arto Saarisen valitus tulee hylätä. Kirkkovaltuuston päätös voidaan tuomiokapitulin käsityksen mukaan vahvistaa. Valituksessa vedotaan siihen, että Valkeakosken taajama tarvitsee ison kirkon viitaten mm. konfirmaatiomessuihin ja suuriin konserttitilaisuuksiin. Kyse on melko harvalukuisesta määrästä tilaisuuksia. Tilaisuuksien keskimääräinen täyttöaste on varsin matala.

Valkeakosken keskustassa asuville kirkkomatka pidentyisi, mikäli kirkossa käynti suuntautuisi joko Sääksmäen tai Metsäkansan kirkkoihin. Valkeakosken keskustan kappelikirkko riittää kuitenkin korvaavaksi jumalanpalvelusten pitopaikaksi kooltaan, ottaen huomioon Valkeakosken kirkon jumalanpalvelusten tyypilliset kävijämäärät.

Valituksen mukaan Valkeakosken kirkko ei ole purkukunnossa ja kirkko olisi myös korjattavissa edullisemmin kuin seurakunta on esittänyt. Tuomiokapituli toteaa, ettei sillä ole riittäviä edellytyksiä arvioida valittajien esittämän vaihtoehtoisen korjaamistavan realistisuutta. Toisaalta tuomiokapitulilla ei ole syytä epäillä seurakunnan teettämien selvitysten oikeellisuutta.

Valkeakosken kirkon korjaaminen käyttökelpoiseen kuntoon tulisi joka tapauksessa maksamaan merkittävästi Sääksmäen seurakunnan taloudelliseen kantokykyyn nähden. Lisäksi on huomioitava suuren kirkkorakennuksen ylläpitokulut, jotka rasittavat pysyvästi seurakunnan käyttötaloutta.

Pirkanmaan maakuntamuseo

Pirkanmaan maakuntamuseo vastustaa Valkeakosken kirkon purkamista. Maankäyttö- ja rakennuslain 118 § mukaan ”…on huolehdittava siitä, ettei historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia tai kaupunkikuvaa turmella.” Valkeakosken kirkko on todettu valtakunnallisessa inventoinnissa yhdeksi Valkeakosken tehtaiden ja yhdyskunnan valtakunnallisen arvoalueen keskeiseksi kohteeksi. Valkeakosken kirkolla on siten sellaista historiallista, rakennustaiteellista ja kaupunkikuvallista arvoa, että sen purkaminen olisi maankäyttö- ja rakennuslain vastaista. Lisäksi purkaminen ei noudattaisi valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita siltä osin, kun niissä velvoitetaan huolehtimaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvojen turvaamisesta.

VALITTAJIEN VASTASELITYS

Kirkkohallitus pyysi 17.12.2021 Tampereen tuomiokapitulia varamaan valittajille mahdollisuuden vastaselityksen antamiseen Sääksmäen seurakunnan kirkkoneuvoston 24.5.2018 antaman lausunnon ja Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin 13.6.2018 antaman lausunnon johdosta sekä samalla varaamaan tuomiokapitulille mahdollisuuden lausunnon antamiseen, kun tarvittavat selvitykset ovat koossa.

Valittajien vastaselitys ja tuomiokapitulin lausunto

Tampereen hiippakunnan pöytäkirjanotteen 16.2.2022 § 47 päätösesityksenä on asian merkitseminen tiedoksi sekä Ulla Karppilan ja Arto Saarisen antaman liitteenä olevan 14.1.2022 päivätyn vastaselityksen lähettämisen kirkkohallitukselle. Tuomiokapituli ei antanut omaa lausuntoa asiaan.

Valittajat Ulla Karppila ja Arto Saarinen ovat antaneet 14.2.2022 päivätyn vastaselityksen Sääksmäen kirkkoneuvoston 24.5.2018 ja Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin 13.6.2018 antamiin lausuntoihin. Vastaselityksessä valittajat kertovat osoittavansa edellä mainituissa lausunnoissa esitetyt väitteet harhaanjohtaviksi ja osittain täysin vääriksi sekä tuovansa esiin myös kaikki muut Valkeakosken purkupäätökseen liittyvät tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat, jotka lausunnoissa on jätetty huomiotta.

Vastaselityksen yhteenvedon mukaan vastaselityskirjelmässä, valittajat pyrkivät osoittamaan, että
- kirkon purkamista suunniteltiin vuosia,
- seurakunnan johto ei halunnut säilyttää kirkkoa, vaan toimi sen purkamiseksi
- kirkon purkamispäätös tehtiin väärin perustein ja tarpeettomalla kiireellä
- päätösprosessi oli osittain lain ja hyvän hallintotavan vastainen
- kirkon merkitys valkeakoskelaisille ja Valkeakosken kaupungille on suuri
- kirkolle löytyy uutta järkevää käyttöä kirkollisen toiminnan lisäksi.

Vastaselityksessä valittajat ehdottavat, että kirkkohallitus kumoaa Sääksmäen kirkkovaltuuston tekemän Valkeakosken kirkon purkupäätöksen. Lisäksi valittajat ehdottavat, että kirkkohallitus velvoittaisi seurakuntaa tekemään vastaselityksessä esitetyt selvitykset, avaamaan kirkon ja siirtämään kirkon tulevaisuutta koskevat päätökset marraskuussa valittavan uuden kirkkovaltuuston käsiteltäväksi.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Sovelletut keskeiset lainkohdat

Kirkkolain 14 luvun 2 §:n mukaan kirkollisia rakennuksia ovat kirkot ja kellotapulit, siunaus- ja hautakappelit sekä hautausmaalla olevat niihin rinnastettavat rakennukset. Kirkkopihaan, sen ja hautausmaan aitaan ja porttiin sekä sankarihautausmaahan sovelletaan, mitä kirkollisista rakennuksista säädetään. Kirkkovaltuuston päätös on alistettava kirkkohallituksen vahvistettavaksi, jos se koskee: 1) uuden kirkon tai siunauskappelin rakentamista tai hankkimista; 2) muun rakennuksen muuttamista kirkoksi tai siunauskappeliksi; 3) kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista tai purkamista taikka sen käyttötarkoituksen muuttamista; 4) kirkon käyttämättä jättämistä.

Kirkkolain 14 luvun 5 §:n mukaan kirkollisen rakennuksen suojelun tavoitteena on turvata kirkollinen rakennettu kulttuuriympäristö osana kulttuuriperintöä, vaalia sen ominaisluonnetta ja erityispiirteitä sekä edistää sen kulttuurisesti kestävää hoitoa ja käyttöä. Kirkollinen rakennus, joka on rakennettu ennen vuotta 1917, on suojeltu suoraan lain nojalla. Kirkkohallitus voi määrätä tätä myöhemmin käyttöön otetun kirkollisen rakennuksen suojeltavaksi, jos suojelu on perusteltua rakennushistorian, rakennustaiteen,

rakennustekniikan tai erityisten ympäristöarvojen kannalta. Kirkkohallitus päättää suojelusta omasta, seurakunnan, tuomiokapitulin tai Museoviraston aloitteesta. Rakennuksen suojelu käsittää myös sen kiinteän sisustuksen, siihen liittyvät maalaukset ja taideteokset sekä rakennuksen pihapiirin.

Kirkkolain 14 luvun 5 a §:n 1 momentin mukaan seurakunnan tai seurakuntayhtymän on ennen päätöksen tekemistä varattava Museovirastolle tilaisuus antaa asiasta lausunto, jos päätös koskee suojellun tai sellaisen kirkollisen rakennuksen, jonka käyttöön ottamisesta on kulunut 50 vuotta, olennaista muuttamista tai purkamista taikka käyttötarkoituksen muuttamista. Lausunto on pyydettävä jo asiaa koskevasta suunnitelmasta.

Kirkkolain 14 luvun 7 §:n mukaan seurakuntaa, joka ei voi toiminnassaan käyttää omistamaansa suojeltua kirkollista rakennusta tai saada siitä muuten kohtuullista hyötyä, ei voida velvoittaa sellaisiin suojelutoimenpiteisiin, joista aiheutuvat kustannukset ovat ilmeisessä epäsuhteessa siihen, mitä seurakunta voi osoittaa kaikkien kirkollisten rakennustensa hoitoon ja kunnostamiseen.

Kirkkolain 24 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan, milloin seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranomaisen päätös on alistettava, alistamisen toimittaa ja asiakirjat lähettää tuomiokapitulille seurakunnan viranomaisen päätöksen osalta kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto ja seurakuntayhtymän päätöksen osalta yhteinen kirkkoneuvosto. Jos alistettavan asian tutkiminen kuuluu kirkkohallitukselle, tuomiokapituli lähettää asiakirjat ja oman lausuntonsa kirkkohallitukselle.

Kirkkolain 24 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston, seurakunnan ja hiippakunnan vaalilautakunnan, hiippakuntavaltuuston, tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen päätökseen sekä kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kirkollisvalituksella hallinto-oikeudelta. Alistettavassa asiassa valitus tehdään kuitenkin alistusviranomaiselle.

Pykälän 2 momentin mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt

viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Pykälän 3 momentin mukaan valitus seurakunnan tai seurakuntayhtymän alistettavasta päätöksestä voidaan perustaa myös siihen, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen. Alistusviranomaisen päätöksestä voidaan valittaa vain 2 momentin mukaisella perusteella.

Kirkkolain 24 luvun 16 §:n mukaan, jollei mainitussa laissa toisin säädetä, valituksen ja hallintoriita-asian käsittelyssä noudatetaan, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallintolainkäyttölaki on kumottu lailla oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 1.1.2020, mutta se oli voimassa, kun kirkkovaltuusto päätti asiasta 15.3.2018. Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 126 §:n mukaan muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn hallintoviranomaisen tai hallintotuomioistuimen päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Ylimääräiseen muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin vain, jos se on pantu vireille ennen tämän lain voimaantuloa. Tämän lain voimaan tullessa hallintotuomioistuimessa tai muussa valitusviranomaisessa vireillä olevat asiat käsitellään tässä hallintotuomioistuimessa tai valitusviranomaisessa loppuun soveltaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan hallintotuomioistuimessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevassa asiassa valitusosoitukseen ja tiedoksiantoon tätä lakia.

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 33 §:n 1 momentin mukaan valitusviranomaisen on huolehdittava siitä, että asia tulee selvitetyksi.

Pykälän 2 momentin mukaan valitusviranomaisen on hankittava viran puolesta selvitystä siinä laajuudessa kuin käsittelyn tasapuolisuus, oikeudenmukaisuus ja asian laatu sitä vaativat.

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus antaa selityksensä muiden tekemistä vaatimuksista ja sellaisista selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Pykälän 2 momentin mukaan asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti tai jos kuuleminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 51 §:n mukaan valitusviranomaisen on päätöksessään annettava ratkaisu asiassa esitettyihin vaatimuksiin. Valitusviranomaisen tulee harkita kaikkia esiin tulleita seikkoja ja päättää, mihin seikkoihin ratkaisu voidaan perustaa. Jos valitusta ei ole tehty määräajassa tai jos asian tai siinä esitetyn vaatimuksen ratkaisemiselle on muu este, valitus tai vaatimus jätetään tutkimatta.

Hallintolainkäyttölain 54 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan päätöksestä on käytävä ilmi selostus asianosaisten vaatimuksista ja tarpeellisilta osiltaan niiden perusteista.

Momentin 5 kohdan mukaan päätöksestä on käytävä ilmi tarpeellisilta osiltaan selostus asiassa annetuista selvityksistä.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Valitus

Valkeakosken kirkon on suunnitellut arkkitehti Veikko Larkas. Kirkko on valmistunut vuonna 1969. Kookkaan betonirakenteisen kirkon jyrkkäkatteinen osa on kirkkosalina. Sen länsipuolella on sakastin ja toimitilojen rajaama sisäpiha. Pääsisäänkäynnin oikealla puolella on kellotorni. Kirkon katto on kuparia ja päädyt klinkkeripäällysteiset.

Valkeakosken kirkkoa ei ole suojeltu kirkkolailla, eikä sen rakentamisesta ollut kulunut 50 vuotta, silloin kun Sääksmäen seurakunnan kirkkovaltuusto teki päätöksen kirkon purkamisesta. Siten seurakunnan ei ole tarvinnut pyytää asiasta kirkkolain 14 luvun 5a § mukaista Museoviraston lausuntoa. Purkamispäätökseen liittyen asiasta on toimitettu kirkkohallitukselle Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto. Lausunnossaan maakuntamuseo katsoo, että kirkon purkaminen olisi maankäyttö- ja rakennuslain vastaista.

Valkeakosken kaupungin nettisivujen mukaan keskustan osayleiskaava on vireillä. Osayleiskaavan toinen ehdotus on ollut nähtävillä 3.2.-4.3.2022

välisen ajan. Yleiskaavakarttaluonnoksessa kirkkoa ei ole merkitty suojelukohteeksi tai kulttuuriperintökohteeksi. Myöskään asemakaavassa kirkkoa ei ole suojeltu. Tiedot on tarkistettu Valkeakosken kaupungin nettisivuilta 4.4.2022. Kirkkohallituksen näkemyksen mukaan kirkkojen suojelun tulisi tapahtua kirkkolain mukaisella menettelyllä, silloin kun se on perusteltua.

Kirkon kunnosta laadittu Insinööritoimisto Taloinsinöörit Oy:n 9.1.2018 valmistunut hankesuunnitelma, jonka pohjana oli käytetty A-Insinöörit Oy:n 30.8.2017 laatimia kuntokartoitusta, ulkorakenteiden kuntotutkimusta ja haitta-ainetutkimusta. Edellä mainittujen selvitysten kustannusarviot osoittavat, että investointitarve on miljoonaluokkaa. Kuntoraporttien ja hankesuunnitelman sisältämät kustannusarviot eivät ole keskenään vertailukelpoisia, sillä niiden tarkkuustaso on erilainen. A-insinöörit Oy:n kuntoarvion PTS-taulukossa on annettu kustannusvarauksia, mutta huomautettu, että niihin tulee suhtautua varauksella ja että kustannusarviot tarkentuvat hankesuunnittelun jälkeen.

Valittajien esittämä korjausten vaiheistaminen useiden vuosien ajalle ei tuone säästöä, vaan saattaa aiheuttaa teline- ja sääsuojien sekä muiden työmaajärjestelyjen pitkittyvästä käytöstä johtuvaa kustannusten nousua ja lisäksi haittaa rakennuksen käytölle. Eri korjaustoimet kuten esimerkiksi LVI- ja sähkötyöt liittyvät kiinteästi toisiinsa rakennuksen sisätilojen vaatimien kanavien, kotelointien ym. korjaustoimien kanssa, joten niitä ei voida vaiheistaa eri vuosille. Valittajien esittämät ratkaisut kirkon energiatehokkuuden parantamiseksi mm. lämpöpumpputeknologian, aurinkopaneelien, ilmastointiratkaisujen ja jopa kirkkosalin pienentämisen avulla eivät toisi säästöjä korjauskustannuksiin. Investointien lisäksi tarvitaan jatkossa varoja vuotuisiin ylläpitokustannuksiin.

Sääksmäen seurakunnan strategian ”Tienviitat 2022” mukaan hautausmaiden yhteydessä olevat kirkot säilytetään ja kiinteistöistä luovutaan siten, että seurakunnan ydintoiminnot turvataan. Seurakunnalla on Valkeakosken keskustassa kappelikirkko, jossa on riittävät tilat jumalanpalvelusten pitopaikaksi. Kirkkohallitus katsoo, että päätöstä Valkeakosken kirkon purkamisesta voidaan pitää seurakunnan strategian mukaisena ja että seurakunnalla on riittävät tilat ja edellytykset hoitaa tehtäväänsä asiaan kuuluvalla tavalla. Kirkon korjaus- ja ylläpitokustannuksissa, seurakunnan kiinteistöjen käytössä ja seurakunnan taloudellisessa tilanteessa ei voi katsoa

tapahtuneen sellaista merkittävää muutosta, joka on otettava huomioon seurakunnan asiasta esittämän selityksen jälkeen. Kirkkolain 14 luvun 7 §:n mukaan seurakuntaa ei voida velvoittaa sellaisiin suojelutoimiin, joista aiheutuu sille kohtuuttomat kustannukset rakennuksen hoidossa ja kunnostamisessa.

Todettakoon, että valittajien 14.1.2022 päivätyssä vastaselityksessä on nostettu esiin kirkon sulkemispäätös, seurakunnan huono informointi tilanteesta ennen asian käsittelyä kirkkovaltuustossa sekä se, että paikkakunnan lukuisat henkilöt ovat aktivoituneet puolustamaan kirkon säilyttämistä, johon liittyen kirkkohallitukselle on toimitettu nimiadressi. Kirkkolain 24 luvun 4 §:n mukaan valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä. Edellä mainitut asiat eivät ole sisältyneet määräaikana esitettyyn valitukseen.

Valituksessa ei ole osoitettu, että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen olisi ylittänyt toimivaltansa tai päätös olisi muuten lainvastainen. Valituksessa ei ole myöskään näytetty toteen, että päätös olisi seurakunnan kannalta epätarkoituksenmukainen. Näin ollen valitus on hylättävä.

Todettakoon, että kirkkohallituksen toimivaltaan ei kuulu asettaa seurakunnalle velvoitteita kiinteistön käytön suhteen tai kiinteistöä koskevien selvitysten tekemiseen. Kuitenkin valittajien huomautus kirkon arvokkaista uruista on aiheellista ottaa huomioon siten, että urut ja muut arvoesineistö dokumentoidaan kulttuuriperinnön säilyttämisen turvaamiseksi seurakuntien käytössä olevaan kiinteistö- ja kulttuuriperintöjärjestelmään Basikseen. Seurakuntaa ohjeistetaan myös tekemään päätös rakennukseen kuuluvan kirkollisen arvoesineistön mahdollisesta jatkokäytöstä.

Alistus

Kirkkovaltuuston päätös on syntynyt laillisessa järjestyksessä ja lain vaatimalla määräenemmistöllä. Päätöksen vahvistamiselle ei ole esteitä laillisuuden eikä tarkoituksenmukaisuudenkaan kannalta. Päätös on näin ollen vahvistettavissa.

Lisätiedot yliarkkitehti Edla Mäkelä, p. 050 591 7665, edla.e.makela@evl.fi

Päätösehdotus

Kirkkohallitus hylkää valituksen ja vahvistaa Sääksmäen seurakunnan kirkkovaltuuston 15.3.2018 § 5 mukaisen päätöksen Valkeakosken kirkon purkamisesta ja sen tontin asettamisesta myyntiin. Seurakunnalla on edelleen mahdollisuus tehdä asiasta uusi päätös ottaen huomioon edellisestä päätöksestä kulunut aika.

Purkamispäätöksen vahvistaminen kirkkohallituksessa ei sisällä maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lupaa tai velvoitetta rakennuksen purkamiseksi eikä se ole esteenä tontin myymiselle rakennuksineen. Rakennuksen purkamiseksi seurakunnan tulee hakea erikseen maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämä purkulupa rakennusvalvonnasta.

Käsittely

Asiaa käsiteltäessä esittelijä teki perusteluihin ja päätösehdotukseen muutoksia, jotka on otettu huomioon pöytäkirjassa.

Käsittelyn kuluessa Matti Ketonen teki Vuokko Vänskän kannattamana vastaehdotuksen, että asia palautetaan valmisteltavaksi ja siitä pyydetään Museoviraston lausunto.

Kalle Mäki teki Heikki Sorvarin kannattamana vastaehdotuksen, että valitus hyväksytään ja Sääksmäen seurakunnan kirkkovaltuuston päätös jätetään vahvistamatta.

Arkkipiispa teki äänestysehdotuksen, jonka mukaan Ketosen vastaehdotusta kannattavat äänestävät ”jaa” ja Mäen vastaehdotusta kannattavat äänestävät ”ei”. Järjestetyssä nimenhuutoäänestyksessä jaa-ääniä annettiin kymmenen (Kantola, Ketonen, Sariola, Kemppainen, Vänskä, Mäki, Leppänen, Häkkinen, Westerlund, Luoma) ja ei-ääniä kaksi (Sorvari, Heikkilä). Yksi jäsenistä äänesti tyhjää (Heikel-Nyberg).

Äänestyksen voittanut Matti Ketosen ehdotus asetettiin seuraavassa äänestyksessä vastakkain esittelijän muutetun ehdotuksen kanssa. Arkkipiispa teki äänestysehdotuksen, jonka mukaan esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät ”jaa” ja Ketosen vastaehdotusta kannattavat äänestävät ”ei”. Järjestetyssä nimenhuutoäänestyksessä jaa-ääniä annettiin seitsemän (Heikel-Nyberg, Sariola, Kemppainen, Leppänen, Häkkinen, Westerlund, Luoma) ja ei-ääniä kuusi (Kantola, Sorvari, Ketonen, Vänskä, Heikkilä, Mäki).

	Arkkipiispa totesi, että päätökseksi tuli esittelijän muutettu ehdotus.
Päätös	Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.
Toimenpiteet	Ote Sääksmäen seurakunta ja muutoksenhakijat, tiedoksi Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, Pirkanmaan maakuntamuseo ja Museovirasto.

19.04.2022

Kirkkohallitus - Täysistunto

VALITUSOSOITUS

Kirkkohallituksen täysistunnon päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella. Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen (laillisuusperuste).

Kun seurakunnan tai seurakuntayhtymän viranomaisen alistama päätös on jätetty tutkimatta tai vahvistamatta taikka sitä on muutettu, kirkkoneuvostolla, seurakuntaneuvostolla tai yhteisellä kirkkoneuvostolla on oikeus valittaa päätöksestä. Jos alistettua päätöstä on muutettu tai se on jätetty tutkimatta, asianosainen tai seurakunnan jäsen saa tehdä valituksen laillisuusperusteella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, jolla oikaisuvaatimus on hylätty, saa kirkollisvalituksella hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin, tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Seurakunnan jäsenen valitusaika lasketaan siitä päivästä, jona kirkkohallituksen päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle. Sen voi myös lähettää postitse tai sähköisesti. Valitus toimitetaan omalla vastuulla.

Valituksen on oltava perillä Helsingin hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Helsingin hallinto-oikeuden osoite

Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Puhelin 029 56 42000

Faksi: 029 56 42079

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.

Oikeudenkäyntimaksu 19.04.2022
Kirkkohallitus - Täysistunto

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 euroa.